

19/42

Uitspraak van het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen.

Het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen, hierna te noemen het College, heeft het volgende overwogen en beslist ten aanzien van de bij brief van 3 december 2019 door de heer A, hierna te noemen klager, ingediende klacht tegen de heer drs. B, hierna te noemen verweerder, lid van het Nederlands Instituut van Psychologen, en ingeschreven in het NIP-register psycholoog NIP en Neurofeedbackpsycholoog NIP.

I Het verloop van de procedure

Het College heeft kennisgenomen van:

- het klaagschrift d.d. 3 december 2019;
- het verweerschrift d.d. 28 januari 2020;
- de repliek d.d. 14 juni 2020;
- de dupliek d.d. 10 juli 2020.

Nadat de mondelinge behandeling van deze zaak was verplaatst vanwege de coronacrisis heeft behandeling van de klacht plaatsgevonden ter zitting van het College van 7 oktober 2020, waarbij klager en verweerder aanwezig waren. Klager werd vergezeld door mevrouw C. Verweerder werd bijgestaan door mevrouw mr. C.N. Felter, jurist bij ARAG, SE.

II De feiten

Op grond van de stukken en van hetgeen ter zitting heeft plaatsgevonden kan van het volgende worden uitgegaan.

- a. Klager is vader van een zoon, geboren in 2007 (hierna te noemen de zoon).
- b. Klager en de moeder van de zoon zijn sinds 2010 gescheiden. De zoon woont bij moeder. Klager en moeder hebben het gezamenlijk ouderlijk gezag over de zoon.
- c. Sinds 2013 is de zoon onder toezicht gesteld.
- d. Verweerder is sinds 1982 psycholoog en werkzaam in zijn praktijk te S.
- e. Begin 2018 heeft moeder op verwijzing van de huisarts verweerder verzocht de zoon te behandelen omdat zij zich zorgen maakte om zijn psychisch welzijn. Moeder was eerder zelf onder behandeling bij verweerder.
- f. Verweerder heeft voor de behandeling geen toestemming gevraagd aan klager.
- g. Verweerder heeft na het eerste gesprek met de zoon contact opgenomen met de Gecertificeerde Instelling (GI) die de ondertoezichtstelling (OTS) betreffende de zoon uitvoert. De GI is vervolgens akkoord gegaan met de behandeling met de opmerking hen te informeren over het welzijn van de zoon.
- h. Op 15 juni 2018 heeft verweerder een brief over de behandeling aan de huisarts van de zoon gestuurd.
- i. Klager heeft onder meer op 20 september, 26 september, 12 oktober, 16 oktober, 25 oktober en 11 november 2018 e-mails gestuurd aan verweerder met de volgende inhoud:
"Geachte heer B,
Ik ben de vader van C. C is in uw praktijk behandeld zonder dat ik weet. Ik ben ouder met gezag en daarom verzoek ik u om de volgende vragen te beantwoorden:
 - Begindatum van de behandeling en, indien van toepassing, einddatum;
 - Wie heeft de opdracht gegeven voor deze behandeling?
 - Waarvoor is C in uw praktijk behandeld?

- Welk advies heeft u gegeven? en, indien van toepassing, brieven en/of rapporten over de behandeling.

- Bent u een kinderpsycholoog?

Ik verzoek u vriendelijk antwoord te geven op deze vragen

Met vriendelijke groet,

Papa van C,

A”

- j. In een telefoongesprek van 25 september 2018 heeft verweerder aan klager gemeld dat de behandeling van de zoon was gestopt. De behandeling is kort daarna hervat. Verweerder heeft hiervan geen melding gemaakt aan klager. Verweerder behandelt de zoon van klager tot op heden.
- k. Op 13 november 2018 heeft verweerder de volgende mail aan klager gestuurd:
- “Beste heer A,
Begin dit jaar meldden mensen in omgeving van C dat het niet goed ging met hem. Mij is om advies gevraagd. Een en ander staat vermeld in de correspondentie van X.
Uit het onderzoek bleek dat C veel angst kende. De voortdurende rechtszaken maakten hem erg bang, omdat hij, onder meer, dacht dat hij uiteindelijk toch ‘uit huis geplaatst’ zal worden. Dergelijke angsten kunnen als traumatisch ervaren worden en kunnen hem in zijn persoonlijke ontwikkeling schaden.
Ik heb als hulpverlener in Jeugdhulp de toestand van C onderzocht.
Voor verdere informatie kunt u zich tot X richten.
Met vriendelijke groet,
B”*
- l. In februari 2020 heeft klager het dossier van de zoon bij verweerder opgevraagd. Verweerder heeft dit dossier tot op heden niet in kopie aan klager verstrekt omdat hij de uitkomst van deze procedure wil afwachten.

III Het standpunt van klager en de klacht

De klacht houdt in, zakelijk weergegeven, dat verweerder in strijd met de Beroepscode heeft gehandeld om de volgende redenen:

1. Hij heeft klager - die mede het gezag heeft over de zoon - vooraf niet gevraagd om toestemming om de zoon te behandelen;
2. Hij heeft onvoldoende gereageerd op mails en een telefoontje van klager en heeft hem slechts verwezen naar de jeugdbeschermer voor informatie. Klager had als vader geïnformeerd willen worden over de diagnose, het behandelplan en de voortgang van de behandeling;
3. Hij heeft informatie over de zoon verstrekt aan de jeugdbeschermer zonder die informatie vooraf of achteraf met klager te bespreken.

Klager stelt hiertoe dat hij de handelwijze van verweerder niet begrijpt, gelet op de informatie die te vinden is op de site van het NIP over de positie van wettelijke vertegenwoordigers en over de rol van de gezinsvoogd. Klager heeft pas in februari 2020 via de huisarts van de zoon de informatie van verweerder gekregen die staat vermeld in de brief van 15 juni 2018. Hij begrijpt niet dat verweerder deze informatie destijds niet ook aan hem als vader heeft gestuurd. Daarnaast stelt klager dat verweerder adviezen aan de jeugdbeschermer heeft gegeven die hij niet kent en die verder gaan dan nodig zijn voor de uitvoering van de OTS. Zo staat in een aanvraag voor psychodiagnostisch onderzoek van de jeugdbeschermer aan het NIP dat de psycholoog heeft laten weten dat er geen ruimte is voor omgang tussen vader en zoon. Klager verzoekt verweerder thans de behandeling te stoppen en wil daarnaast een kopie van het dossier van de zoon.

IV Het standpunt van verweerder

Verweerder heeft de klacht gemotiveerd betwist. Hij heeft verklaard dat de zoon erg angstig is om uit huis te worden geplaatst. De zoon is volgens verweerder daarmee het slachtoffer van de enorme strijd tussen de ouders. Daarom heeft hij ook geen informatie bij klager opgevraagd en hem niet geïnformeerd over de behandeling en daar geen toestemming voor gevraagd. Verweerder stelt dat hij bij nader inzien, en na overleg met een deskundige, tot het inzicht is gekomen dat hij anders had moeten handelen.

Voor zover van belang voor de beoordeling van de klacht zal hierop in het onderstaande nader worden ingegaan.

V De overwegingen van het College

V.1. Het eerste klachtonderdeel is gegrond. Verweerder is in 2018 de zoon van klager, geboren in 2007, gaan behandelen. De zoon was toen dus minderjarig (10 of 11 jaar oud). Om die reden had verweerder ingevolge artikel 7 van de Beroepscode toestemming voor de behandeling moeten vragen aan de wettelijk vertegenwoordiger(s) van de zoon. Klager die een met het gezag belaste ouder is, is evenals moeder een dergelijke vertegenwoordiger.

Het feit dat de zoon onder toezicht is gesteld, en dat er een gezinsvoogd/jeugdbeschermer over de zoon is aangesteld die met de behandeling akkoord is gegaan leidt, anders dan verweerder heeft aangevoerd, niet tot een andere conclusie. Een jeugdbeschermer/gezinsvoogd heeft geen gezag over het kind. Toestemming voor de behandeling van een jeugdbeschermer kan dan ook niet de toestemming van een wettelijk vertegenwoordiger vervangen.

V.2. Het tweede klachtonderdeel is eveneens gegrond.

In artikel 7 van de Beroepscode staat dat de in de Beroepscode aan minderjarigen toegekende rechten worden uitgeoefend door de wettelijk vertegenwoordigers. Klager had dus volgens artikel 63 van de Beroepscode door verweerder geïnformeerd moeten worden over het doel van de professionele relatie, de werkwijze, evaluatie en de context waarin die plaatsvindt en de plaats van de cliënt en de psycholoog hierin. Volgens artikel 61 van de Beroepscode is dit ook bij hervatting van de professionele relatie het geval.

Door slechts moeder, die hij bovendien al kende uit eerdere therapeutische contacten, te bevragen over de zoon heeft verweerder naar het oordeel van het College te weinig en bovendien eenzijdige informatie verkregen over (de toestand van) de zoon. Zijn diagnostiek en behandelplan heeft hij dan ook niet kunnen baseren op voldoende informatie, terwijl hij door aldus te werk te gaan evenmin in staat is geweest hypothese toetsend te werken.

Verweerder heeft door deze handelwijze de schijn gewekt in zijn beroepsmatig handelen niet onafhankelijk en objectief op te treden en heeft zodoende artikel 41 van de Beroepscode overtreden.

V.3. Ook het feit dat verweerder op 15 juni 2018 op voorstel van de jeugdbeschermer meende klager over de behandeling te kunnen informeren door een brief aan de huisarts van de zoon op te stellen (die overigens niet de huisarts van klager is) zonder de inhoud van die brief met klager af te stemmen, laat gelet op het bovenstaande, geen juist professioneel handelen zien. Een dergelijk handelen is in strijd met artikel 89 van de Beroepscode. Verweerder had zélf contact met klager moeten zoeken en om toestemming moeten vragen voordat hij een dergelijke brief aan een derde (de huisarts) verzond. Daarnaast heeft verweerder ook onjuist gehandeld door klager in zijn mailbericht van 13 november 2018 voor informatie te verwijzen naar de jeugdbeschermer in plaats van zelf als behandelend psycholoog contact met klager op te nemen. Het valt daarbij op dat verweerder in zijn contacten met de GI zich niet afvraagt welke eisen gesteld worden aan zijn handelen door de regels van de beroepsethiek voor psychologen, maar de adviezen van de jeugdbeschermer in deze zonder voldoende kritische bezinning opvolgt. Verweerder heeft hierdoor in strijd gehandeld met artikel 98 van de Beroepscode. Daarbij komt dat verweerder ter zitting heeft erkend deze casus niet te hebben

besproken in intervisie omdat het zijn doel was de zoon, door verweerder steeds aangeduid als “dit mannetje”, te helpen hetgeen eveneens duidt op onvoldoende professionele distantie.

V.4. Ook het derde klachtonderdeel is gegrond.

Op grond van artikel 7.3.11 lid 4 van de Jeugdwet heeft de jeugdbeschermer een eigenstandig recht op informatie ook ten opzichte van behandelaars. Het is voor de psycholoog dan ook niet nodig om toestemming te vragen aan betrokkenen indien hij informatie wil delen met de jeugdbeschermer die van belang is voor de uitvoering van de ondertoezichtstelling. Daarnaast kan de psycholoog hierbij indien nodig de geheimhoudingsplicht zoals genoemd in artikel 71 van de Beroepscode doorbreken. Psychologen dienen hierover echter open met de ouders en de cliënt te communiceren. Dit volgt uit de vertrouwensrelatie die psychologen met hun cliënten hebben. Het voorgaande brengt met zich mee dat verweerder onzorgvuldig heeft gehandeld jegens klager door hem niet mede te delen welke informatie hij met de jeugdbeschermer heeft gedeeld.

V.5. Het College komt tot de slotsom dat de klacht in al zijn onderdelen gegrond is.

Het College acht de maatregel van berisping passend nu de handelwijze van verweerder voor klager verstrekkende gevolgen heeft gehad.

Het College geeft verweerder hierbij dringend in overweging om bijscholing te volgen bij een erkende onderwijsinstelling, zoals bijvoorbeeld een RINO, op het gebied van rechten en plichten bij hulpverlening aan minderjarigen. Uit zijn verweer en zijn opstelling ter zitting blijkt dat verweerder onvoldoende op de hoogte is van de toepasselijke regels.

Het College heeft er kennis van genomen dat verweerder ter zitting heeft verklaard dat hij de behandeling van de zoon per direct zal staken en dat hij aan de nieuwe jeugdbeschermer een brief zal sturen - met afschrift aan klager - waarin hij vermeldt dat hij geen adviezen betreffende de zoon heeft verstrekt.

VI De beslissing

Het College van Toezicht:

- verklaart de klacht in al zijn onderdelen gegrond;
- berispt verweerder.

Aldus gewezen op 7 oktober 2020

door:

mr. C.M. Berkhout, voorzitter,
 mr. E.A.M. Driessen, secretaris,
 drs. R. Beer,
 dr. ing. J.A. Damen,
 leden

en ondertekend door de voorzitter,

C.M. Berkhout.